

PRIJEDLOG MJERA

*za provedbu dokumenta Politike zaštite djece bez roditeljskog staranja
i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH (2006-2016)
na području Zeničko-dobojskog kantona
za period 2014–2016. godine*

Zenica, juni 2014. godine

S A D R Ź A J:

I Uvod.....	4
II Postojeće stanje u oblasti zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja na Zeničko-dobojskom kantonu.....	4
III Plan mjera i aktivnosti za provedbu dokumenta Politike.....	11

Skraćenice:

CSR	Centar za socijalni rad
FMRSP	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
JU	Javne ustanove
MSRPI	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice
MONK	Ministarstvo za obrazovanje, nauku, kulturu i sport
MPU	Ministarstvo pravosuđa i uprave
MZ	Ministarstvo zdravstva
KS	Kantonalni sud
NPP	Nastavni plan i program
OCD	Organizacije civilnog društva
OS	Općinski sud
RG	Radna grupa
ZDK	Zeničko-dobojski kanton

I Uvod

Ovaj dokument je pripremljen u skladu sa Zaključkom sa 127. sjednice Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-35-21085/13 od 03.10.2013.godine. Relevantnim Zaključkom nije prihvaćen Prijedlog Odluke o usvajanju Akcionog plana za provedbu dokumenta Politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH (2006-2016). Prijedlog Odluke je podnesen od strane Radne grupe imenovane Rješenjem Vlade broj: 02-34-31792/11 od 13.12.2011. godine.

U skladu sa odredbom II. Zaključka, Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona (u nastavku: *Ministarstvo*) je zaduženo da sačini Prijedlog mjera na bazi postojećeg stanja zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja na području Zeničko-dobojskog kantona u svrhu poboljšanja i unapređenja te zaštite.

S tim u vezi, Ministarstvo je pristupilo izradi dokumenta koji obuhvata sljedeće:

- osvrst na postojeće stanje u oblasti zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja na području Zeničko-dobojskog kantona, i
- tablearni pregled plana mjera sa definisanim: aktivnostima za realizaciju mjera, učesnicima/nosiocima aktivnosti, indikatorima, sredstvima verifikacije, vremenskim okvirom za realizaciju aktivnosti i planiranim izvorima finansiranja.

II Postojeće stanje u oblasti zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja na Zeničko-dobojskom kantonu

Zaštitu djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja formalno pravno regulišu Porodični zakon FBiH, Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH, kao i Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona, kojima se uređuju odnosi između roditelja i djece, prava i dužnosti roditelja i djece, kao i sama zaštita prava i interesa djeteta.

Kao najpotpuniji oblik zaštite djece bez roditeljskog staranja omogućava se zasnivanje potpunog usvojenja, kao i nepotpunog usvojenja, čime se djetetu osigurava pravilno staranje, odgoj i obrazovanje u porodici u kojoj usvojitelj preuzima prava i dužnosti roditeljskog staranja. Pored toga što se smatra najboljim oblikom zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja višegodišnji podaci ukazuju da se usvojenje vrlo malo koristi kao oblik socijalne zaštite. Naime na području Zeničko-dobojskog kantona od 2009 do 2013. godine ukupno je provedeno 18 postupaka usvojenja, što je vidljivo u tabeli 1..

Tabela 1.

Godina	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Usvojenje	1	4	4	5	4

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom Zeničko-dobojskog kantona (u nastavku: *Zakon*), u čl. 12, stav (1), određeno je da su korisnici socijalne zaštite i djeca bez roditeljskog staranja što podrazumijeva: dijete bez oba roditelja, dijete nepoznatih roditelja, dijete napušteno od roditelja, dijete roditelja kojima je oduzeto roditeljsko pravo i dijete roditelja spriječenih da vrše roditeljsku dužnost.

Zakon, u čl. 12. Stav (4), određuje da je dijete, čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, dijete čiji roditelji zbog nesređenih porodičnih odnosa, materijalnih i drugih razloga nisu u mogućnosti da mu osiguraju normalne uvjete za pravilan odgoj, fizički i psihički razvoj.

Pod uslovima predviđenim kantonalnim Zakonom, zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja, kao i djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, vrši se putem ostvarivanja sljedećih prava:

- a) pravo na smještaj u drugu porodicu (srodničku ili nesrodničku/hraniteljsku porodicu), i
- b) pravo na smještaj u ustanovu socijalne zaštite za djecu.

a) Smještaj u drugu porodicu

Prema podacima iz „Informacija o dostignutom stanju u oblastima socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom u 2013. godini“ (u nastavku: *Informacija*), smještaj djece u drugu porodicu nedovoljno je razvijen na području Kantona, te je većina ove djece zbrinuta u porodice srodnika koji su preuzeli brigu o djeci te ostvaruju naknadu za srodnički porodični smještaj. Kao osnovne razloge nerazvijenosti smještaja u drugu porodicu (hraniteljstvo) centri za socijalni rad i službe socijalne zaštite navode nedovoljnu naknadu za ovaj oblik zbrinjavanja djece bez roditeljskog staranja, kao i nezainteresovanost stanovnika Kantona za prihvatanje djece u svoje porodice odnosno za hraniteljstvo. Obzirom da je smještaj u drugu porodicu humaniji i prirodniji, odnosno bolji za psihofizički razvoj i integraciju djece te društveno prihvatljiviji, smatramo da je potrebno dati značajniju podršku i učiniti više napora na razvijanju smještaja u drugu porodicu. Posebno što je ovaj oblik smještaja favorizovan u Kantonalnom zakonu i u skladu je sa Konvencijom o pravima djeteta i Dokumentom politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u Federaciji BiH 2006–2016.godine

Sem već navedenih razloga, potrebno je uzeti u obzir i aspekt ekonomičnosti i izdvajanja finansijskih sredstava kroz primjenu smještaja djece u drugu porodicu a obzirom na cijene smještaja u ustanovama.

Pitanje fiskalnog učinka smještaja u drugu porodicu naspram smještaja u ustanovu, obrađeno je u dokumentu „Prednacrt javne politike razvoja hraniteljstva u FBiH“, koju je izradilo Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH u junu 2014. godine. Prednacrt javne politike donesen je s ciljem razvoja harmoniziranog, efikasnog i održivog sistema hraniteljstva u FBiH, u okviru reforme sistema socijalne zaštite u FBiH, na temelju analize postojećeg stanja u oblasti hraniteljstva, uzimajući u obzir obavezujuće međunarodne standarde u oblasti hraniteljstva. Dokument se temelji na analizi postojećeg stanja, na obvezama iz ratificiranih međunarodnih dokumenata i preporukama relevantnih međunarodnih komiteta, pri čemu se vodilo najboljim interesima djeteta i pravu na život u porodici shodno Konvenciji o pravima djeteta UN-a i Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom UN-a. Politika je usklađena sa zakonodavno-pravnim i strateškim okvirom: Zakonom o zabrani diskriminacije BiH, Zakonom o ravnopravnosti spolova BiH, Politikom za zaštitu djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH 2006-2016, Strategijom za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom u FBiH 2011-2015.

Tabeli 2. prikazani su podaci Ministarstva rada i socijalne politike FBiH za 2012. godinu o korisnicima i troškovima koje iziskuje smještaj u drugu porodicu, odnosno smještaj u ustanovu socijalne zaštite.¹

¹ „Prednacrt javne politike razvoja hraniteljstva u FBiH“, Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH u junu 2014. godine, str. 36 i 37

Tabela 2.

Kanton	Smještaj u drugu porodicu	Broj korisnika / iznos		Smještaj u ustanovu socijalne zaštite	Broj korisnika/iznos	
		Broj korisnika	Iznos		Broj korisnika	Iznos
Unsko-sanski	62.348,00 KM	32	200,00 250,00 (stare osobe)	1.043.444,14 KM	260	300,00 680,00 (stare osobe)
Posavski	54.180,00 KM	16	-	214.952,00 KM	36	-
Tuzlanski	1.259.216,76 KM	243	440,00 366,00 (stare osobe)	2.850.512,35 KM	526	-
Zeničko-dobojski	218.881,10 KM	112	154,60 – 281,15	4.461.457,06 KM	533	315,00 – 1.151,00 (djeca) 300,00 – 1.211,00 (odrasli)
Bosansko-podrinjski	16.439,50 KM	9	-	523.862,74 KM	83	-
Srednjobosanski	211.096,87 KM	34	405,00	1.601.032,22 KM	270	315,00 – 620,00 (djeca) 500,00 – 800,00 (odrasli)
Hercegovačko-neretvanski	81.149,94 KM	26	217,40 – 500,00 (djeca) 220,00 – 400,00 (odrasli)	1.662.345,87 KM	252	-
Zapadno-hercegovački	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka
Sarajevski	23.037,00 KM	53	434,00	501.414,00 KM	844	594,00
Kanton 10	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka	Nema podataka
Ukupno:	1.926.349,17 KM	525	-	12.819.018,38 KM	2804	-

U Tabeli 3. slijede podaci centara za socijalni rad i nadležnih općinskih službi iz Zeničko-dobojskog kantona o broju korisnika i iznosima naknada za smještaj u drugu porodicu i smještaj u ustanove socijalne zaštite za 2013. godinu.

Tabela 3.

Kanton	Smještaj u drugu porodicu (KM)	Broj korisnika / iznos			Smještaj u ustanovu socijalne zaštite (KM)	Broj korisnika/iznos		
		Broj korisnika		Iznos (KM)		Broj korisnika		Iznos (KM)
		Djeca	Odrasli			Djeca	Odrasli	
Zeničko-dobojski	260.625,85	110	9	158,40 – 288,00	4.478.126,10	165	375	315,00 – 1.151,00 (djeca) 300,00 – 1.211,00 (odrasli)
		119				540		

Prema podacima centara za socijalni rad i nadležnih općinskih službi u Zeničko-dobojskog kantona, u 2013. godini je evidentirano 1.231 djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama

uslijed nesređenih porodičnih odnosa ili materijalnih i drugih razloga. Više o broju djece prema starosnoj dobi vidjeti u Tabeli 4.

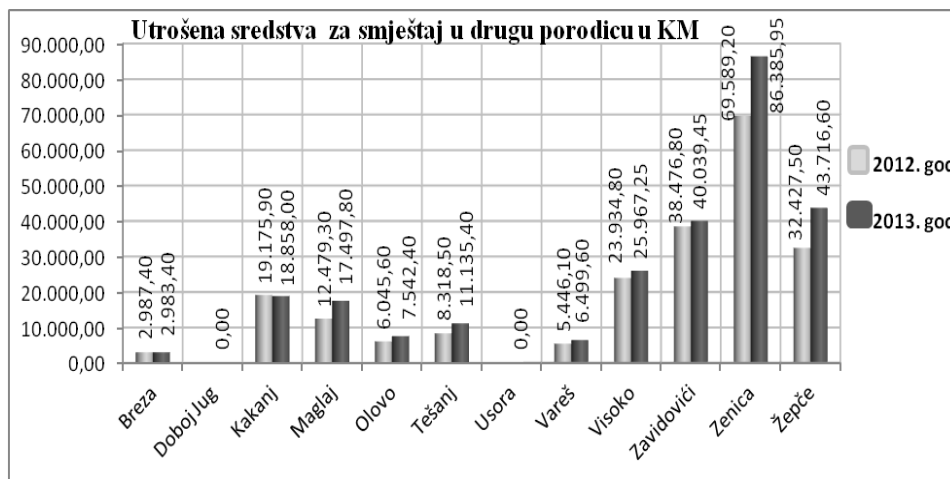
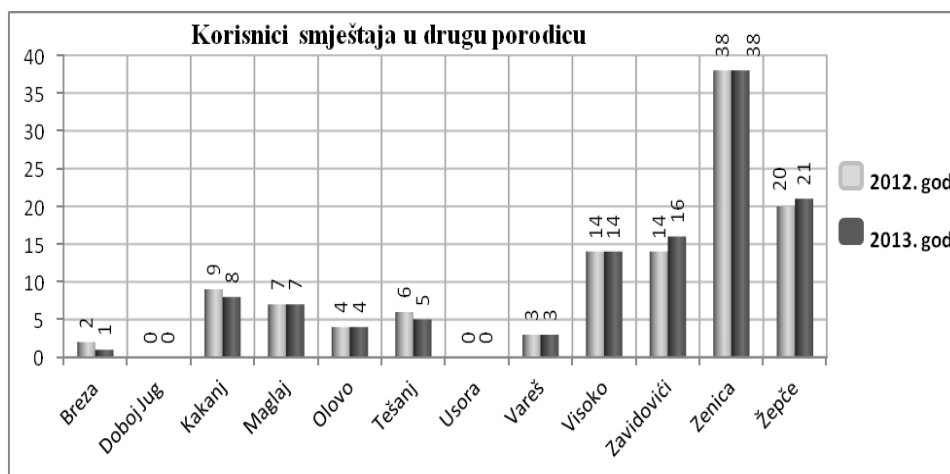
Tabela 4.

Prema starosnoj dobi	Prema rodnoj strukturi		Ukupno:
	Ž	M	
0 -3	66	85	151
4-7	119	130	249
8-14	218	212	430
15-18	204	197	401
Ukupno:	607	624	1.231

Prema Informaciji, tokom 2013. godine naknade za smještaj djeteta u drugu porodicu isplaćivane su u usklađenim iznosima prema Kantonalnom zakonu kako slijedi:

- za smještaj u srodničku porodicu 158,40 KM
- za smještaj u nesrodničku porodicu 216,00 KM
- za smještaj djeteta i odraslog lica s psiho-fizičkim poremećajima 288,00 KM

Detaljniji pokazatelji o broju korisnika i utrošenim sredstvima za pravo na smještaj djece u drugu porodicu po općinama Kantona za 2012. i 2013. godinu dati su u dijagramima u nastavku.

Prema podacima centara za socijalni rad i nadležnih općinskih službi Zeničko-dobojskog kantona za 2013. godinu o broju registrovanih hraniteljskih porodica, vidljivo je da je u odnosu na nesrodničke porodice, registrovan veći broj srodničkih porodica. Također, pokazatelji ukazuju da djeca bez roditeljskog staranja uzrasta od 0-3 godina nisu uključena u ovaj vid zbrinjavanja, dok je u institucijama zbrinuto 13-oro djece uzrasta od 0-3 godina sa Zeničko-dobojskog kantona.

Podaci ukazuju da nadležne ustanove nisu provodile programe o hraniteljstvu (promocija, kampanje, edukacije potencijalnih hraniteljskih porodica u 2013. godini i da nisu planirali sredstva za realizaciju sličnih programa u 2012. i 2013. godini. Nadalje, situaciju po pitanju jačanja interesa porodica za uključivanje u program hraniteljstva dodatno otežava i činjenica da se isplata budžetskih sredstava za naknade za smještaj u drugu porodicu vrši sa zakašnjenjem, te da je visina naknada za smještaj jedna od najnižih u Federaciji BiH.

Nadalje, podaci o broju djece čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama ukazuju na urgentnu potrebu jačanja savjetodavnih usluga kroz uspostavu Savjetovaništa za djecu, mlade i porodice pri centrima za socijalni rad, kao i kroz direktan rad stručnih timova, zasnovanih na multidisciplinarnosti, sa porodicama na terenu. S tim u vezi, neophodno je kontinuirano jačati kapacitete centara za socijalni rad i nadležnih općinskih službi kroz angažovanje socijalnih radnika (stalno upošljavanje, volonterski i pripravnički angažman), kao i povećanje izdvajanja finansijskih sredstava za materijalne troškove. Sve ovo će omogućiti češći odlazak na teren, odnosno direktan uvid u status porodice i adekvatnije i blagovremeno rješavanje porodičnih problema.

Također, neophodno je kontinuirano jačati saradnju nadležnih ministarstava i ustanova koje djeluju u sektorima socijalne zaštite, obrazovanja i zdravstva jer samo sveobuhvatnim sagledavanjem problema sa kojima se porodica suočava moguće je uspostaviti adekvatan plan djelovanja relevantnih stručnih osoba, kao i pokretanje inicijativa prema donosiocima odluka s ciljem iznalaženja sistemskih i adekvatnijih zakonskih i dr. rješenja po pitanu prevencije i zaštite djece iz ove korisničke grupe.

S tim u vezi, Informacija ukazuje da, u narednom periodu, Ministarstvo ima za cilj da se razvijaju usluge i provode aktivnosti koje sprječavaju odvajanje djece od porodice, zatim da se podstiče povratak djece u biološku ili drugu porodicu i podržava razvoj alternativnog zbrinjavanja djece i odraslih lica.

b) Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Prema Zakonu, smještaj u ustanovu socijalne zaštite može ostvariti dijete i odraslo lice kojem je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne može ih ostvariti u vlastitoj porodici ili drugoj porodici ili na drugi način.

Na ovaj način obezbjeđuje se zbrinjavanje djece iz sljedećih korisničkih grupa: bez roditeljskog staranja, djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama, djeca sa poremećajima u ponašanju, dnevno zbrinjavanje djece sa posebnim potrebama, institucionalno zbrinjavanje mentalno invalidnih lica. Međusobni odnosi i obaveze Ministarstva sa ustanovama socijalno-zdravstvene zaštite regulisani su ugovorno, i to sa sljedećim ustanovama u 2013. godini: Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići – Fojnica, Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica Drin – Fojnica, Zavod za zaštitu ženske djece u Višegradu, Centar za djecu i mladež „Duga“ Novi Travnik, Dom za djecu i omladinu ometenu u razvoju Prijedor, Zavod za zaštitu djece i omladine Pazarić, Dom porodica Zenica, Zavod za vaspitanje muške djece i

omladine Sarajevo, SOS – Kinderdorf, Majčino selo Međugorje, Mala škola Vareš, Zavod Jakeš Modriča, HO Međunarodni forum solidarnosti Duje, JU škola za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju osoba sa poteškoćama u psiho-fizičkom razvoju Zenica (za dnevno zbrinjavanje djece sa posebnim potrebama) i Dnevni centar za djecu sa posebnim potrebama Maglaj.

Također, egzistiraju i ugovori o međusobnim odnosima sa terapijskim zajednicama o uslovima i načinu rehabilitacije lica ovisnih o psihoaktivnim supstancama, i to: Centar za odvikavanje od ovisnosti „Smoluća“ Lukavac, Centar za odvikavanje od ovisnosti „Marjanovac“ Aleksandrovac, Terapijska zajednica PROI Kakanj i Terapijskom zajednicom „Izvor“ Plehan. Detaljnije informacije o broju korisnika na smještaju u ustanovama socijalne zaštite i utrošenim sredstvima predočene su u navedenim tabelama od broja 1 do broja 3 u ovom Prijedlogu mjera.

Opredjeljenje Ministarstva jeste planiranje i rad na razvijanju vaninstitucionalnih oblika zaštite i usluga. Vaninstitucionalni oblici zaštite uključuju brigu putem usluge dnevnog zbrinjavanja, hraniteljskim porodicama, te stambenim zajednicama, odnosno organiziranom stanovanju u zajednici. Cilj jeste da se razvija mreže usluga na lokalnom nivou, kako bi se zaštita navedenih kategorija lica uskladila sa obavezama iz ratificiranih međunarodnih dokumenata i preporukama relevantnih međunarodnih komiteta, pri čemu se vodi ključnim principima kao što su najbolji interesi djeteta, pravo na život u porodici, kao i jednake mogućnosti za sve.

S tim u vezi, Ministarstvo je pokrenulo sljedeće procese:

- ❖ s ciljem da djeca i odrasli sa posebnim potrebama ne postanu korisnici trajnog smještaja u ustanovama socijalne zaštite (zavodskog tipa) pokrenuta je aktivnost uspostave i razvoja humanijeg modela zaštite kroz JU Centar za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona s ciljem sistemskog uređenja obavljanja djelatnosti socijalne, odgojno-obrazovne i zdravstvene zaštite za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama.

Ova aktivnost podrazumijeva stvaranje uslova za kontinuirano pružanje usluga za djecu i odrasle osobe sa posebnim potrebama, kao i njihovim porodicama u postojećim namjenski izgrađenim i opremljenim objektima u općinama Zenica, Visoko i Maglaj, kao i sistemskog unapređenja kvaliteta usluga za ciljanu korisničku populaciju. Uspostavom ove Javne ustanove, bit će omogućeno kontinuirano širenje njenih kapaciteta kroz otvaranje novih podružnica i jačanja rada mobilnih stručnih timova, a sve s ciljem povećanja dostupnosti usluga u zajednicama u kojima borave djeca i odrasle osobe sa posebnim potrebama, te njihovog ostanka u porodičnom okruženju.

U skladu sa Zaključcima Skupštine Zeničko-dobojskog kantona donesenim na 54. sjednici održanoj 13.03.2014. godine, Ministarstvo je provelo Javnu raspravu o Nacrtu Odluke o osnivanju Javne ustanove Centar za djecu i odrasle osobe s posebnim potrebama Zeničko-dobojskog kantona. Zaključno provedenim aktivnostima, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je utvrdila novopripremljeni Prijedlog Odluke na 166.sjednici održanoj 27.05.2014. godine, nakon čega će Prijedlog Odluke biti upućen na razmatranje Skupštini Zeničko-dobojskog kantona.

- ❖ Uspostavljena Radna grupa je aktivna na izradi dokumenta „Plan transformacije JU Dom porodica Zenica“ jer je reforma sistema socijalne zaštite ukazala na potrebu provođenja procesa deinstitutionalizacije, što ukazuje na neophodnost transformacije ustanove za smještaj djece bez porodičnog staranja. Postojeći BiH zakonski okvir i relevantni strateški dokumenti predstavljaju okvir za postupanje u provođenju procesa deinstitutionalizacije. Smjer i obim transformacije određeni su postojećim smještajnim kapacitetima ustanove, raspoloživim kadrovskim potencijalima i iskustvima ustanova za brigu o djeci bez roditeljskog staranja iz regiona.

- ❖ Dana 31.09.2013. godine, potpisan je Sporazum o saradnji između Ministarstva i Ustanove socijalne zaštite „Sumero centar za podršku osobama s invaliditetom u lokalnoj zajednici“. Na temelju UN Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom i Strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom u FBiH (2011-2015), cilj ovog Sporazuma je poboljšanje kvalitete života i zaštita ljudskih prava osoba s invaliditetom. Uspostava novih modela podrške ovoj populaciji omogućuju uključenost u zajednicu, predstavlja prvi korak u decentralizaciji i transformaciji postojećeg institucionalnog sistema zaštite u FBiH.

III Plan mjera i aktivnosti za provedbu dokumenta Politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH (2006-2016) na području Zeničko-dobojskog kantona za period 2014–2016. godine

Opći cilj: Unapređenje primjene Politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH (2006-2016) na području Zeničko-dobojskog kantona

Mjera 1: Koordinacija i monitoring po pitanju realizacije mjera za unapređenje primjene Politike na području Zeničko-dobojskog kantona

Aktivnosti:	Učesnici/nosioci aktivnosti:	Indikatori:	Sredstva verifikacije:	Period realizacije:								Planirani izvori finansiranja:		
				2014.		2015.		2016.						
				K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2		K3	K4
1.1. Formiranje kantonalne Radne grupe (<i>dalje u tekstu: RG</i>)	- Vlada ZDK - MRSPI - Općine - JU CSR/ Nadležne općinske službe	-14 članova Radne grupe (2 predstavnika MRSPI i 12 uposlenika CSR/ Službi koji rade na relevantnim poslovima)	-Rješenje Vlade ZDK o formiranoj RG -Pisma podrške Općina	x										Ne zahtijeva sredstva već saradnju Vlade ZDK i načelnika Općina
1.2. Sastanci RG	- RG	- 4 sastanaka godišnje - 3 Izvještaja o radu	-Godišnji izvještaji o radu za Vladu ZDK i Općinska vijeća; -Korespodencija RG (pozivi, dopisi, zapisnici sa sastanaka i dr.)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	Budžet Kantona i Općina, podrška donatora
1.3. Protokol o postupanju i saradnji po pitanju zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja ZDK	-RG/ MRSPI; -Općine; - Ustanove; - OCD	- Kreiran i potpisan Protokol o postupanju i saradnji	- Dokument Protokola o postupanju i saradnji		x	x								Ne zahtijeva sredstva već saradnju nadležnog MRSPI, Općina, ustanova i OCD
1.4. Prijedlozi za unapređenje	-RG/ MRSPI - Općine	- Prijedlozi za izmjene i dopune zakona	- Dopisi inicijativa				x		x			x		Ne zahtijeva sredstva već

postojeće i izradu nove zakonske regulative i dr.)	- Ustanove - OCD	(Kantonalnog Zakona o socijalnoj zaštiti..., Porodični zakon FBiH) - 2 upućene inicijative prema FMRSP i dr. institucijama/ organizacijama													saradnju nadležnog MRSPI, Općina, ustanova i OCD, FMRSP
1.5. Praćenje i izvještavanje o realizovanim mjerama	-RG/ MRSPI - Općine - Ustanove - OCD	- 1 polugodišnji i 2 godišnja izvještaja o realizovanim mjerama; - 2 Odluke Vlade ZDK; - 12 Odluka Općinskih vijeća	- Zaključci/Odluke o usvojenim Izvještajima od strane Skupštine ZDK i Općinskih vijeća na ZDK		x					x				x	Ne zahtijeva sredstva već saradnju nadležnog MRSPI, Općina, ustanova i OCD
1.6. Saradnja sa FMRSP po pitanju standardizacije usluga i unapređenja zakonske regulative	- RG i MRSPI - JU CSR/Nadležne općinske službe - Ustanove za djecu - OCD	- Učešće na relevantnim događajima; - Prijedlozi, preporuke i dr.	- dokumenti -izvještaj - poslovna korespodencija	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	MRSPI, Općine, ustanove, FMRSP, OCD
Mjera 2: Kontinuirano praćenje korisnika u sistemu socijalne zaštite															
Aktivnosti:	Učesnici/nosioci aktivnosti:	Indikatori:	Sredstva verifikacije:	Period realizacije:								Planirani izvori finansiranja:			
				2014.		2015.				2016.					
				K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2		K3	K4	
2.1. Uspostava elektronske jedinstvene baze podataka o relevantnim grupama djece pri MRSP i kontinuirano ažuriranje baze uz koordinaciju sa FMRSP	- MRSPI i FMRSP - JU CSR/Nadležne općinske službe - Ustanove za djecu	- baza podataka kreirana i funkcionalna pri MRSPI - saradnja sa FMRSP	- softver baze podataka			x	x	x	x						FMRSP, MRSPI, Općine, ustanove i OCD
2.2. Kreirani jedinstveni obrasci	-RG i MRSPI	- Kreirani i potvrđeni obrasci kroz instrukciju	- -Obrazac 1- Smjernice za vođenje				x	x							MRSPI (ne zahtijeva)

		MRSPI; - Obrasci postavljeni na www.zdk.ba i dostavljeni u nadležne JU CSR i ustanove za smještaj osoba, te hraniteljske porodice	slučaja; -Obrazac 2 - za socijalnu anamnezu -Obrazac 3- Individualan plan zaštite štićenika; -Obrazac 4 – Izvještaj o realizaciji individualnog plana zaštite												<i>dodatno finansiranje)</i>
2.3. Jačanje centara za socijalni rad i općinskih službi	- Služba za zapošljavanje ZDK - MRSPI - MONK - MZ - ustanove - Općine	- program upošljavanja socijalnih radnika u ustanovama koje djeluju u socijalnoj zaštiti, obrazovanju i zdravlju - broj uposlenih socijalnih radnika - povećan iznos finansijskih izdvajanja za materijalne troškove	- Izvještaji - Općinski budžeti - Dopisi inicijativa prema Općinama		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	- Vlada ZDK, MRSPI / Kantonalni budžet za 2015. i 2016. godinu; - Općinski Budžeti 2015. i 2015. godine; - donatori, - FMRSP
2.4. Transformacija JU Dom porodica	-RG i MRSPI -Radna grupa za izradu plana transformacije ustanove -Općina Zenica -ustanove i OCD, donatori	Realizacija Plana transformacije ustanove kroz: - umanjeno broj djece bez roditeljskog staranja na smještaju u ustanovi; -uspostavljene nove usluge (Prihvatna stanica, Prihvatilište za majku i dijete, Stanovanje u zajednici, Dnevni boravak za djecu iz porodica u riziku od razdvajanja) - Potpisan Ugovor o	- Zaključak/odluka o usvajanju dokumenta „Plan transformacije JU Dom porodica“ Zenica od strane Skupštine ZDK; - Izvještaji ustanova - Portfolio štićenik (socijalna anamneza, individualni plan zaštite, izvještaj o realizaciji individualnog plana zaštite i dr.) - Izvještaj staratelja		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	MRSPI Općina Zenica JU „Dom porodica“ JU CSR/Općine, donatori

		finansiranju usluga sa nivoa Općine i Vlade ZDK/ MRSPI i ustanove												
2.5. Inicijativa za povećanje dostupnosti usluga Komisija za ocjenjivanje i razvrstavanje djece ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju	- RG i MRSPI	- Upućena inicijativa prema Općinama da omoguće finansijsku podršku iz Budžeta Općina za rad općinskih Komisija, odnosno pokrivanje putnih troškova za odlazak djece na ocjenu u susjednu općinu;	- Dopisi inicijative			x				x				MRSPI (ne zahtijeva dodatno finansiranje)
2.6. Formiranje II stepene Komisije za ocjenjivanje i razvrstavanje djece ometene u psihičkom ili fizičkom razvoju	- MRSPI	Uspostavljena II stepena Komisija	-Rješenje MRSPI o imenovanju Komisije -Izveštaji o radu Komisije			x	x							MRSPI (ne zahtijeva dodatno finansiranje)
2.7. Unapređnje međusektoralne saradnje kroz sastanke sa predstavnicima sektora obrazovanja, pravosuđa i zdravstva i ustanova za smještaj	- RG i MRSPI - MZ, MPU, MONK - Ustanove/Zavodi	- 1 i više sastanaka na godišnjoj osnovi - Broj preporuka i inicijativa nastalih kao rezultat održanih sastanaka	- Zapisnici sa sastanaka - Dopisi inicijativa - Dokument o preporukama		x			x				x		MRSPI (ne zahtijeva dodatno finansiranje)

Mjera 3: Usluge podrške porodici

Aktivnosti:	Učesnici/nosioci aktivnosti:	Indikatori:	Sredstva verifikacije:	Period realizacije:								Planirani izvori finansiranja:		
				2014.		2015.				2016.				
				K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2		K3	K4
3.1. Jačanje i uvođenje usluge Savjetovališta pri JU CSR/općinskim službama	- MRSPI ZDK - Općine na ZDK - JU CSR/Nadležne općinske službe	- Kreiran MRSPI plan uspostave savjetovališta; - Opremljene prostorije (namještaj, tehnička oprema, didaktički	- Plan uspostave Savjetovališta u lokalnim zajednicama; - Potpisani Protokoli na lokalnom nivou;		x	x	x	x	x	x	x	x	x	- Vlada ZDK, MRSPI / Kantonalni budžet za 2015. i 2016. godinu;

		od razdvajanja; 5. Vođenje slučaja (od planiranja do revizije provođenja individualnog plana za korisnika); 6. Mentorstvo za socijalno uključivanje													
--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mjera 4: Zamjenske porodice kao oblik zbrinjavanja

Aktivnosti:	Učesnici/nosioci aktivnosti:	Indikatori:	Sredstva verifikacije:	Period realizacije:								Planirani izvori finansiranja:		
				2014.		2015.				2016.				
				K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2		K3	K4
4.1. Kampanja o značaju zamjenske porodice (staratelji, hranitelji, usvojioci) kao oblika zbrinjavanja	-MRSPI, -Općine; - JU CSR/Nadležne službe; -OCD	-12 održani okruglih stolova; -realizovane RTV emisija; - distribuiran promotivni materijal;	- Izvještaji i preporuke sa okruglih stolova; - Audio-video snimke o održanim okruglim slolovima; -Promotivni materijal (pamfleti, brošure, plakati, džinglovi na lokalnim medijima)			x	x	x	x	x	x	x	x	- Kantonalni budžet za 2015. i 2016. godinu; - FMRSP, donatori - uz korištenje općinskih prostorija, ozvučenja
4.2. Dodjela sredstava za realizaciju projekata za ustanove i OCD	- MRSPI - Općine - ustanove i OCD - FMRSPI	- projekti za edukaciju o hraniteljstvu - broj hraniteljskih porodica - broj djece smješten u nesrodničke porodice - povećan stepen brige za djecu u srodničkim porodicama	- Projektni dokumenti i izvještaji o realizaciji - Rješenja o smještaju djece u nesrodničke porodice - Broj educiranih porodica - Štampa i video zapisi					x	x			x	x	Vlada ZDK, MRSPI / Kantonalni i federalni budžet za 2015. i 2016. godinu, Općine, donatori
4.3. Štampanje i distribucija relevantnih dokumenata (Pravilnika, Obrazaca i	-MRSPI - FMRSPI -Općine; - JU CSR/Nadležne	- Štampanje i distribucija novih podzakonskih akata iz ove oblasti u cilju povećanja	- Promotivni materijal			x	x	x	x	x	x	x	x	- Vlada ZDK, MRSPI / Kantonalni budžet za 2015.

